

Nemzeti és közszolgálati fórum

Beszélgetés Nahlik Gáborral, az MTV alelnökével

„A bűvös média több élményt juttat el nézőinek, mint amennyit egyáltalán megérteni képes” — írta McLuhan. A szerző azonban kénytelen volt elismerően is szólani (a televíziózás hajnalán) az új médiáról. A Gutenberg Galaxis jóstehetséggel megáldott írója nem véletlenül védte az írott, a nyomtatott szót a tévével szemben. Ma már a társadalomtudósok pontosan kimutatják; a televíziós jelenség nem ragadható meg csupán a csodadoboz létében. A családok otthonába varázsolhat megszűri tájakat, milliós színházteremmé válhat, oktat, nevel, szórakoztat. Életünk részévé válhat azáltal, hogy hozzánk társul, integrál mindannyiunkat. Hosszú vajúdas után — úgy tetszik — a Magyar Televízióban kialakulhat az új műsorszerkezet. Dr. Nahlik Gáborral, az elnöki jogkörrel megbízott alelnökkel erről beszélgettünk.

— Vajon honnan datálna a Televízió megújulásának lehetőségét? — kérdeztük.

— Miként a természet, úgy a televízió műsorstruktúrája is a tavasszal, pontosan március 25-ével kezdte felfrissülését. A dátum mérőföldkő: ekkor lepett életbe az új szervezeti működési szabályzat, s nemsokára napvilágot látott az etikai kódex is. Tartalmában az MTV nemzeti, közszolgálati média. E nemes cél vezérel mindannyiunkat. Jó lenne, ha nem szólamként hangzana egyik jelző sem. S remélem, valamennyi alkotóműhelyünk előbb-utóbb ráébred: nincs ennél szebb feladat a televíziózásban.

— E két fogalomkör valóban nemes, ám meglehetősen tágra értelmezhető. Közelebről: véleménye szerint miben rejlik a közszolgálati televízió kötelezettsége?

— A közszolgálati televíziózás alapfilozófiája: vállaljuk fel a higgadt, problémamegoldásra serkentő tájé-

koztatást. A piaczgazdaság küszöbén mindenki óhajtja, hogy eligazodhasson a jogdszungsungelben, hogy fogódzókát kapjon életviteléhez, „fönmaradásához” legyen példaképe, s nem utolsósorban szórakozhasson. Manapság divatos arról is beszélni, miért szűnik meg egy-egy régi műsor. Ennél sokkal fontosabb, mi lép helyébe. Talán nem örvendete a Családi kör újjáélesztése? Szinte észrevétlenül csöppenünk be szituációkba, amelyeket mi magunk is megéltünk. A képernyő előtt együtt gondolkodva bögozhatjuk ki a szálakat. A Jognak asztalánál címmel indított sorozatunk eligazít majd az új törvényekben. Naprakész döntésekhez segíti a munkába indulókat reggelente az Üzlet című műsor. Hogy csak néhányat említsék az induló újdonságokból.

— S a nemzeti média küldetése?

— A kis nemzetek fönmaradásához fontos az identitástudat erősítése. Irodalmunk nagyjai évszázado-

kon keresztül sokszor megfogalmazták az „itt élnek, s haldod kell” kötelezettségét. Úgy érzem, e szellemiségnek kell áthatnia gondolkodásmodunkat. S e célt a különböző alkotóműhelyek a maguk módján szolgálják. Remélem, igaz hitel. Érzésem szerint közvetlenül a művészetek fejezhetik ki a legnemesebben az e földhöz kötődés parancsát.

Pótolhatatlan károkat okozott az elmúlt esztendő törekvése a hazai gyártású tévéjátékok visszaszorításában. A pótolhatatlant is pótolni kell. Íme: tarsolyunkban tizenöt film — közülük néhány már sugárzásra kész.

Hadd említssem például: az október 23-i ünnepre készülődő „Hajnalra a fények kihunynak” című filmet vetítjük. Ez a film azért is érdekes, mert egy Montelli nevű olasz újságíró írta, aki 1956. november 4-én az Astoria Szállóban rekedt.

Továbbélve: „Hagyomány” címmel néprajzi sorozatot indítunk. Amelybe belefér a környező országok népi kultúrájába való betekintés is, a kölcsönhatások felvillantása is.

— Milyen televíziót szeretne? Játsszunk el azzal a gondolattal, hogy például sem a gazdasági megfontolások, sem a műsoridő, sem a csatornakiadás nem köti meg a kezét.

— Hát igen. Én mindenképpen három csatornában gondolkodnék. Két földi csatorna kellene, és legalább egy égi. (Igaz, a felmérések szerint határainkon túl is sokan nézik műsorain-

kat. Ám a műhold segítségével távolabbra is sugározhatnánk.) Ha tehetném, zömében a szórakoztató műsorokra szavaznék. A néző nemigen szereti, ha esténként az élet „gondjait” látja. Kikapcsolódásra vágyik.

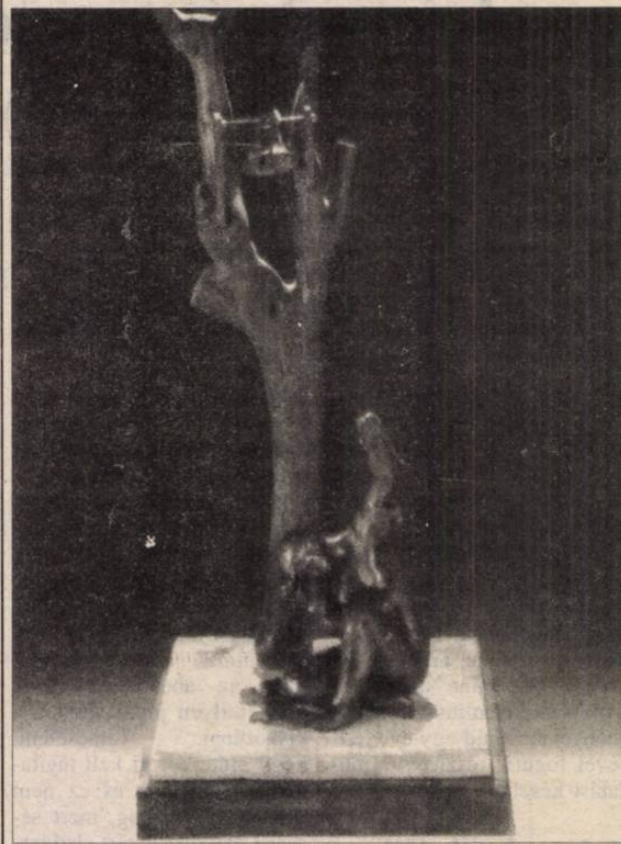
A napokban írtuk alá az Euromédia-szerződést — ugye, ez már nem csupán álom. Ennek keretében jelentős támogatást kap, aki koprodukciós munkában vesz részt. Remélem, ez is elősegíti, hogy helyrebillenjen a filmgyártás és a televízió viszonya. Természetesen az az igazi cél, hogy többségében tisztán hazai gyártású filmeket lássunk a képernyőn. A második csatornán valósulhatna meg az én „fantazmagóriám”: a távoktatás. Ma még csak kóstoltatjuk. Pedig a piaczgazdaságra készülődve — vagy mondjuk a nyelvtanulásban — szinte pótolhatatlan a szerepe. A játékos tanulás iskolapéldája lenne. Az ötös stúdiót szeretnénk e célra használni.

— Az égi csatorna kiképzés volna?

— Ez saját műholdas adás lenne, az Alpok—Adria együttműködés keretében. A cél az lenne, hogy a környező országok számára kulturális, orientáló műsorokat sugároznánk, s legalább hét nyelven... Ezt annál is inkább fontosnak tartom, mert meglehetősen kevesen ismernek bennünket, még Európában is. Mi más tehetne ennek érdekében többet, mint a televízió? Nos, mi ezért vagyunk.

Erdősi Katalin

'56 a magyar képzőművészetben

Gömbös László: 1956

Gömbös László „1956” és Vármegye Galériában (Budapest V., Vármegye u. 11.). Megnyitót mond Andtek” című kiállításának rásfalvy Bertalan. Közremű-megnyitóját október 21-én ködik Torday Ferenc elő-délután 5 órakor tartják a adóművész.

Mezei Mária színházi napok

Ma kezdődnek Budakeszin a Mezei Mária színházi napok. Délután négy órakor megkoszorúzzák a művész emlékházát a Petőfi Sándor utcában. Az ott tartandó ünnepségen a Budakeszi Színházcsoporthoz tartozó működik közre. 18 óra 20 perckor nyitják meg a „200 éves a magyar nyelvű színház” című kiállítást a művelődési központban. A kiállítás alapjául Kósa Pál képeslevelezőlap-gyűjteménye szolgál. 18 óra 30-tól a Kárpátaljáról érkezett Dédai Színház Csoport adja elő „Szent Margit legendáját”.

„Holnap délelőtt tíz órától a bagi Muharay Elemér népi együttes ad műsort. Zenei vezetőjük Rónai Lajos, művészeti vezetőjük Iglói Éva. Közreműködik a Fix Stimm zenekar. Este hétkor színházi előadás kezdődik, Agatha Christie „Egérfogó”-ját tekinthetik meg az igényes bűnügyi játékok kedvelői.

Vasárnap délelőtt tízkor lesz a Budai Bábszínház előadása, a „Papírpülő.” Este hétkor a Musica Historica együttes és Kobzos Kis Tamás „Protestáns énekmondók” című műsorával fejeződnek be a Mezei Mária színházi napok.

Kesztyűs Ferenc képkiallítása

Kesztyűs Ferenc festőmű- tég meg. Nyitóbeszédet Ke- szerű József újságíró mond, kiállítás Budapestén az ezt követően irodalmi-ze- FKGP központi székháza- nés összeállítás következik. Vetés Galériájában (Bel- rád rakpart 24.). A tárlatot az Összmagyar Testület II. kanapokon délután 13—19 világgkongresszusára rendez- óra között.

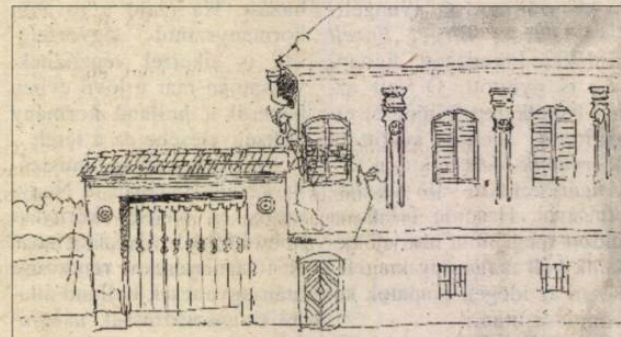
Kesztyűs Ferenc: Büki tájház (olajfestmény)

Európa sokkal tágasabb

Váci művészek külföldön

Nemrégiben Balázs Imre festőművész, Belányi László bőrművész és Kocsis Iván fotóművész kötött barátságot és kerekedett fel, hogy megkeresse Olaszországban a tavaly Vácot járt olasz kereszténydemokrata küldöttség tagjait, akik szíves szóval invitálták őket a Rimini közelében fekvő, 44 ezres lélekszámú Fano városába.

Szeptember végén történt, hogy autóbuzsnyit turista és művész indult el délnek, s mintegy három napig tartó programot adott a házigazdáknak. Volt a tiszteletükre fogadás, a váci Hortus Musicus Kamarakórus Bognár Imre vezényletével énekelte a San Cristoforo-templomban, Bartos Ferenc polgármester nyitotta meg a három képzőművész kiállítását, s itt, majd később egy másik templomban is énekelte a kórus. Ennél részletesebb és bővebb volt a program, melynek egyik eseményén megjelent Forlani, a neves olasz politikus, az ottani választókerület képviselője.

Homoród menti ház

Balázs Imre mondja: — Ha mi Európa felé igyekszünk, és kapcsolatokat keresünk, akkor rendszerint a német nyelvterület országaiban kötünk ki. Pedig Európa ennel sokkal tágasabb. Kötődéseink még régebbi eredetűek a latin világban. Ezt a Fanóban rendezett „váci napok” alkalmával látni is lehetett. Az olaszokat meglepte magatartásunk sokféle hasonlósága. Jó lenne tehát a századok homályába vesztett emlékek megelevenítése, esetleg francia és olasz kapcsolatok te-

Balázs Imre grafikája

remtése is. Olasz ötletként hangozott el például, hogy üdüljenek egymás családjainál kölcsönösen a gyerekek. — Fano—Vác baráti társaság szerveződik. Egyik évben ott rendeznénk váci, másikban (legközelebb jövőre) idehaza „fanói napok”-at — mondja Kocsis Iván, aki három nevet említi: dr. Fiorenza Giannetti orvos, Jakab Imre kint élő magyar festőművész és Valentino Valentini urak nevét, akiké a fő érdem a fanói rendezvények sikeréért.

Balázs Imre és Kocsis

Iván is tagja annak a művészeti társulátnak — a Váci Szalonnak —, amely 1992-ben jött létre és rajtuk kívül még Dániel Kornél, Gaál Imre, Markó Erzsébet, Cs. Nagy András, Nagy B. István, Orvos András festőművészek, Fekete István fotó- és grafikusművész, Kocsis Iván, Lehotka László, Tumbász András fotóművész, Koltai Gábor festő-grafikus, Molnár László József grafikusművészek nevei fémjeleznek.

— A művészek a maguk módján akarnak lokálpatrióták lenni, s minél több polgárt szeretnének a művészet iránt érdeklődővé tenni — közölte a minap Orvos András festőművész, aki Fekete István grafikus-fotóművész társaságában beszélt arról, hogy kiállításuk rendezését évente októberre tervezik, s a mindenkori polgármester nyitja majd meg. Így történt tavaly, így történik idén október 30-án a Műszaki és Természettudományi Egyesületek székházában.

Kovács T. István